

**ΡΟΛΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΥ / ΕΠΙΛΟΓΟΥ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ –
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

1. Κριτήριο 14447

Απάντηση: Η εισαγωγή στο Κείμενο 1 υπηρετεί τους στόχους του προλόγου. Εισάγει στο θέμα, καθώς με αφετηρία την περίπτωση του Τζ. Παπαδόπουλου (πραγματικό γεγονός) γίνεται λόγος για τη μετανάστευση των Ελλήνων στο εξωτερικό. Προβληματίζει για το ποιος θα αναλάβει τη φροντίδα των ηλικιωμένων γονιών τους και κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Επομένως, ο πρόλογος ανταποκρίνεται στους δύο κύριους στόχους που υπηρετεί στο Κείμενο.

2. Κριτήριο 14471

Απάντηση: Το γ.

Με το παράδειγμα η συντάκτρια επεξηγεί, αποσαφηνίζει και αναδεικνύει με έναν πιο γλαφυρό και ελκυστικό τρόπο μία περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται η σύνδεση ενδύματος και κοινωνικής ταυτότητας – εσωτερικού κόσμου/ιδιοσυγκρασίας. [Απάντηση στην οποία η στοχοθεσία τίθεται αόριστα χωρίς αναφορές στο συγκεκριμένο Κείμενο θεωρείται ημιτελής.]

3. Κριτήριο 15146

Απάντηση: Ο συγγραφέας επιχειρεί να κεντρίσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη:

α) με την πρωτότυπη επιλογή του να αποδώσει σε ευθύ λόγο, και μάλιστα στο τοπικό, γλωσσικό – προφορικό ιδίωμα, τα λόγια τού παππού – ξενοδόχου, προβάλλει ένα χιουμοριστικό στιγμιότυπο που προκαλεί το ενδιαφέρον τού αναγνώστη,

β) με τη εναλλαγή τού α' ενικού και του α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου η αφήγηση παίρνει τη μορφή ατομικής ή ομαδικής βιωματικής εμπειρίας,

γ) με τη χρήση λέξεων και όρων που έχουν σχέση με το διαδίκτυο ή τονίζουν τον ρόλο του (WiFi, ασύρματη σύνδεση, ταχύτητα σύνδεσης, ψυχαγωγούμαι, επικοινωνώ)

Από την άλλη, η αναφορά στο διαδίκτυο και στην τεχνολογία λειτουργούν ως αφετηρία προβληματισμού για το θέμα του Κειμένου.

4. Κριτήριο 14790

Απάντηση:

- Στην παράγραφο υπάρχει ανακεφαλαίωση.
- Ολοκλήρωση του Κειμένου με γενίκευση – ανακεφαλαιωτική δήλωση της κατευθυντήριας ιδέας («Ο έφηβος χρειάζεται όρια»).
- Επαναλαμβάνεται ο ίδιος παραλληλισμός της ζωής με διαδρομή/ πορεία σαν σχήμα κύκλου («να φτιάξει το δικό του χάρτη», «να χαράξει τον δικό του δρόμο»).

5. Κριτήριο 19497

Απάντηση: Η αρθρογράφος ξεκινώντας το κείμενό της με την ιστορία ενός 14χρονου πρόσφυγα πετυχαίνει να αποδώσει με άμεσο και ελκυστικό τρόπο το κύριο θέμα προβληματισμού ότι η ενδυμασία δεν είναι μια απλή επιλογή, αλλά προσδιορίζει την ταυτότητα του ατόμου. Μάλιστα, για να το ενισχύσει, αξιοποιεί τα λόγια του επιστημονικού υπεύθυνου του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες. Επιπλέον, στην προλογική παράγραφο καταφέρνει να δημιουργήσει πρωτοτυπία, δημιουργεί περιέργεια και εγείρει το ενδιαφέρον του αναγνώστη για τη συνέχεια του κειμένου.

6. Κριτήριο 19507

Απάντηση:

α. Σωστό: στις παραγράφους αυτές παρατίθενται η κατευθυντήρια ιδέα του Κειμένου (η σχέση της γλώσσας με την ελευθερία) αλλά και η αφορμή (Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας).

β. Λάθος: στην τελευταία παράγραφο κατατίθεται μια πρόσθετη πληροφορία που λειτουργεί ως επιπλέον υποστηρικτικό δεδομένο στους προηγούμενους συλλογισμούς, οπότε δε συνιστά επίλογο, εφόσον δε δίνεται η αίσθηση ανακεφαλαίωσης/ ολοκλήρωσης του κειμένου.

7. Κριτήριο 19538

Απάντηση: Ο στόχος του προλόγου είναι να ενημερώσει τον αναγνώστη / να τον εισαγάγει στο θέμα του Κειμένου, να κεντρίσει το ενδιαφέρον του.

Η 1η παράγραφος επιτελεί τους στόχους αυτούς καθώς:

- εισάγει τον αναγνώστη στο ζήτημα του αναλφαριθμητισμού στην Ινδία και στην προσπάθεια της κυβέρνησης να το αντιμετωπίσει,
- προσελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, καθώς τον προβληματίζει για τη δραματική έκταση του αναλφαριθμητισμού στη χώρα αυτή (Περίπου 750 εκατομμύρια άτομα άνω των 15 ετών) με τις ολέθριες επιπτώσεις του, τις οποίες ελπίζει να ανατρέψει η κυβέρνηση λαμβάνοντας μέτρα. Ένα από αυτά τα μέτρα είναι και το υπαίθριο αναγνωστήριο για το οποίο γίνεται λόγος στη συνέχεια του άρθρου.

8. Κριτήριο 14445

Απάντηση: Ο Πρόλογος στο Κείμενο 1 περιλαμβάνει στοιχεία έρευνας από την ΑΔΠΠΔΕ, τα οποία λειτουργούν ως αφορμή για το θέμα που αναλύει ο συντάκτης στη συνέχεια. Αποτελεί κατάλληλη εισαγωγή για το ζήτημα του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού που αναλύεται στη συνέχεια. Ακόμη, προσελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και τον προβληματίζει, καθώς αναφέρεται πως τα στοιχεία της έρευνας προκαλούν σοκ και οι επιδόσεις των μαθητών είναι απογοητευτικές. Επομένως, ο Πρόλογος εισάγει τον αναγνώστη στο θέμα και προκαλεί το ενδιαφέρον του για τον προβληματισμό.

9. Κριτήριο 17206

Απάντηση: Η εισαγωγή στο Κείμενο 1 δεν περιορίζεται στην έκταση της πρώτης παραγράφου, όπως παρατηρούμε συνήθως, αλλά επεκτείνεται και στη δεύτερη παράγραφο. Ο λόγος είναι ότι ο αρθρογράφος επιλέγει στην πρώτη παράγραφο να αναφέρει ένα περιστατικό που συνέβη στον Καρλ Ονορέ (πριν τρία χρόνια... δυσάρεστη εμπειρία), το οποίο χαρακτηρίζει ως δυσάρεστη εμπειρία και εξηγεί στη δεύτερη παράγραφο. Επομένως, ανάμεσα στις δύο παραγράφους υπάρχει η κοινή αναφορά στο περιστατικό που αποτελεί την αφορμή για τον προβληματισμό. Αυτός αναδεικνύεται με τα ερωτήματα που έθεσε ο Καρλ Ονορέ (Τα γεράματα θα ήταν άραγε τόσο κακά όσο έλεγαν όλοι; Μήπως το μόνο που είχε να περιμένει πια ήταν η εξασθένιση και ο θάνατος;), ερωτήματα στα οποία απαντά με το βιβλίο του και συνιστούν το θεματικό κέντρο του Κειμένου. Επομένως, η εισαγωγή στο θέμα του Κειμένου πραγματοποιείται στο τέλος της δεύτερης παραγράφου.